

# Üzleti beszámoló

Látványos üzleti bővülésének köszönhetően az MKB az elmúlt esztendőben a belföldi vállalati szektor vezető finanszírozó intézményévé vált. A bank jelentős szerepet vállalt a közép-kelet-európai térség meghatározó vállalatai számára nyújtott nemzetközi hitelek szervezésében, fokozatosan haladva ezzel alapvető stratégiai céljának megvalósítása felé, miszerint középtávon a régió vezető nemzetközi pénzintézetévé kíván válni.

## VÁLLALATI ÉS INTÉZMÉNYI KAPCSOLATOK

A vállalati hitelállomány a tervezettet jelentősen túllépve, egy év alatt 67%-os növekedést mutatott és 232 milliárd forintot ért el 1997-ben. A Bank folytatta expanzióját a stratégiájában megcélzott ágazatok finanszírozásában: kiemelten az energia, távközlés, ingatlan, élelmiszeripar, és gyógyszeripar szektorokban, és tovább bővítette hitelkapcsolatait a legnagyobb ügyfelek körében, amelyek száma így már mintegy másfélszázra emelkedett. A meghatározó vállalati ügyfelek finanszírozási igényeinek kielégítéséhez nagymértékben hozzájárult a szavatoló tőke emelkedésének következtében megnövekedett üzleti limit.

A vállalati szektor hiteligényének az előrejelzetnél korábban jelentkező és erőteljesebb fellendülése mellett is a Bank tovább tudta növelni részesedését a kulcsfontosságúnak tekintett vállalati hitelezésben. Az MKB a rövid lejáratú hitelezésben 2%-os (mintegy 11%-ra), a hosszú lejáratú vállalati finanszírozásban 1,9%-os (12,7%-ra) növekményt realizálhatott egy év alatt. Mindezek eredményeként a bank eddig is igen kedvező pozíciói a vállalati hitelpiacon tovább erősödtek, amelyet a 11,4%-os piaci részesedés is jelez. Az MKB 1997-re a hazai vállalati szektor legnagyobb finanszírozójává vált.

Az MKB üzletpolitikájában kiemelt szerepet töltött be a nagy volumenű szindikált finanszírozás. 1997 nagyobb publikus tranzakciói közül kiemelésre méltóak a Dunaferr, Matáv, MOL, Panrusgaz, Dunamenti Erőmű, INA Zagreb (Horvátország), AO Strojtransgaz (Oroszország), Slovensky Plynáramsky Priemysel (Szlovákia), Yukos Oil Corp. és Moszkva város (Oroszország), Hrvatska Elektroprivredna és Pliva d.d. (Horvátország) és Zeleznice Slovenskej Republiky (Szlovákia) részére szervezett szindikátusok, amelyekben az MKB szervező, társszervező, vezető hitelnnyújtó és hitelnnyújtó pozíciókban vett részt. A külföldi, elsősorban a kelet-közép-európai régió vállalatának folyósított hitelek állománya mintegy 17,4 milliárd forintot ért el.

A kihelyezések markáns bővülését a betéti oldalon a vállalatoktól származó források 37,6%-os, 140,4 milliárd forintra történt növekedése is megalapozta. Ebben kétségtelenül szerepe volt a múlt év során megvalósított termékfejlesztéseknek is, mint amilyen például az ügyfelek körében gyorsan népszerűvé vált cash-pool alapú rulírozó betéti termék. Vállalati betétgyűjtésben az átlagos piaci részesedést tekintve 1-1,5%-os piaci súly növekedés követ-

kezett be, amelynek eredményeként az MKB piaci részesedése 1997 végén meghaladta a 9%-ot.

A Bank az intézményi kapcsolatok bővítésével is támogatni tudta expanzív üzletpolitikáját, tovább erősítve egyúttal forráshelyzetét is, alapvetően nem kockázati termékek értékesítésével. Az intézményi szegmensben az MKB a vállalatihoz hasonló piaci súlyt tudhat magáénak (ez pl. az alapítványi betétgyűjtésben 8,5%).

A Bank 1997-ben konszolidálta a biztosítótársaságok piacán kiépített erős pozícióját. Biztosító ügyfelei számlaforgalma az elmúlt esztendőben 57%-kal nőtt, az ügyfélkör egy biztosítási brókerrel bővült. További 3 új biztosító ügyfél jelentős értékpapírforgalmat bonyolított az MKB Értékpapír és Befektetési Rt-nél.

A tavalyi évben a Bank a legnagyobb 700 ügyfele által igénybevett elektronikus bankszolgáltatásainak jelentős továbbfejlesztését hajtotta végre. Fontos további termékfejlesztések történtek a többdevizás hitel, a keretszerződés alapján történő garancia vállalás és a belföldi faktorálás esetében is.

A sikeres ügyfélakvizíció a forgalmi adatok alakulásában is tükröződik. A devizalevelezési forgalom 1997-ben 35%-os bővülést mutatott, ez 23%-os piaci részesedést jelentett az MKB tradicionális üzletágában, a magyar külkereskedelem bankári bonyolításában. Az elszámolási forintbetét forgalom ugyanakkor 63%-kal bővült egy év alatt.

## PÉNZINTÉZETI KAPCSOLATOK

Stratégiai céljaival összhangban az MKB a magyar bankok közül a legnagyobb volumenben vett részt a pénzügyi és országkockázatra történő finanszírozásban, amely elsősorban konzorciumok és szindikátusok révén valósult meg. A portfólió növekmény 86%-a közép-kelet-európai régióba került kihelyezésre.

Az 1997 év végi záróállomány jelentős mértékben meghaladta a tervezettet és elérte a 125,7 millió USD-t (106%-os növekedés).

A jelentősebb publikus ügyletek közül a Slavenska Banka (Eszék), a Rijecka Banka és Zagrebacka Banka (Zágráb), VUB (Szlovákia), Bancorex (Bukarest), Rossijskij Kredit Bank, Inkobank, Mosbusinessbank, Tokobank (Oroszország), Ukreximbank (Ukrajna), illetve a Vilnaus Bankas (Vilnius), valamint a Litván Köztársaság részére szervezett klub- illetve konzorciális hitelek érdemesek az említésre, amelyekben az MKB rendre a szervező, vezető hitelnyújtó illetve hitelnyújtó pozícióban vett részt.

A Bank helyzete 1997-ben nem indokolta a nemzetközi pénz- és tőkepiacokról a fennállónál nagyobb volumenű és attól eltérő szerkezetű forrásbevonást, ezért zömmel a meglévő állományok kiváltása következett be 294 millió USD összértékben továbbra is igen kedvező kondíciók mellett.

Annak ellenére, hogy a belföldi pénzügyi finanszírozás fokozatosan veszít jelentőségéből, a Bank fenn tudta tartani 19,2 millió USD-t kitevő állományát. Míg az exportfaktoring forgalom 3,5 millió USD-t ért el, az exportfinanszírozó hitelek állománya 3,9 millió USD-t tett ki. Az MKB két keretmegállapodást is kötött a Rossijskij Kredit Bank-kal és a Sberbank-kal (Oroszország).

A BACEE (Közép-kelet-európai Banki Szövetség) ECU Klíring keretén belül bonyolított forgalom három bank kiesése miatt 13%-kal kevesebb volt az 1996. évinél.

## PRIVÁT ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

1997-ben a privát ügyfelektől gyűjtött betétek állománya 98,0 milliárd forintot tett ki, a betétek 23,5%-a volt forintbetét, melyek állománya 84%-kal növekedett. Az átlagos betétállomány az inflációt meghaladó mértékben emelkedett, tükrözve a további térnyerést a megcélzott piaci felső szegmensben.

Fenti folyamatok eredőjeként a lakossági betétpiacon fél százalékponttal nőtt az MKB piaci részesedése (3,9%-ra), ezen belül devizában 0,9 százalékponttal (7,2%-ra), míg forintbetétben 0,6 százalékponttal (2,3%-ra).

A teljes lakossági ügyfélkör komfortját emelte a központi ügyfélszolgálat felállítása, valamint az egyszemélyes pénztári ügyintézés, amely a budapesti pénztárakban és a központosított fiókokban a tavalyi évben került bevezetésre.

Az állandó átutalások lehetősége először Budapesten, illetve a központosított fiókokban valósult meg, a szolgáltatás már Telebankon keresztül is elérhető.

A bankkártyákhoz kapcsolódó fejlesztések eredményeként az elmúlt esztendőben EC/MC Gold kártyával és VISA-EUROPHONE szolgáltatással bővült a kínálat, illetve ATM-ek telepítése történt az újonnan átadott hálózati egységekben.

A tavalyi évben megkezdődött a nyíltvégű befektetési jegyek teljeskörű forgalmazása a banki hálózatban.

## **BEFEKTETÉSI BANKI SZOLGÁLTATÁSOK**

Az MKB 1997-ben megháromszorozta az 1996. évi projektfinanszírozási állományát. Szervezői és hitelnyújtói szerepkörben 29,5 Mrd Ft-os folyósított (mintegy 40 Mrd Ft szerződött) portfóliót épített fel a stratégiaileg fontos ágazatokban, megerősítve piacvezető pozícióját a hazai bankok között. Az MKB, mint főszervező részvételével megvalósult publikus új ügyletek közül 1997-et talán leginkább a Mammutház felépítéséhez nyújtott hitel, a Duna Plaza refinanszírozása, a vámosgyörki kőolajtároló és a MAHART projekt-hitele, illetőleg a Bank Center kivitelezéséhez kapcsolódó hitelek fémjelezték.

A fentiekén túlmenően új üzletként az MKB Rt. társ-szervezőként vett részt a Pannon GSM kötvényprogramjában, valamint a Dunatár kőolajtároló és a Monortel, illetve a Ferihegy 2 bővítéséhez kapcsolódó projektfinanszírozó hitelek folyósításában.

A Bank folytatta előretörését a biztosító pénztárak számára nyújtott letétkezelési és számlavezetési szolgáltatások terén és 5%-os piaci súlyt tudhatott magáénak a tavalyi év végén. A nyugdíjalapok és egyéb intézményi ügyfelek részére végzett vagyonkezelésben is komoly sikereket könyvelhet el az MKB. A bankcsoport a külső szervezeteknek vagyonkezelésbe kihelyezett vagyion 10-12%-át, az összvagyon 6%-át kezelte 1997 végén.

Az MKB Országos Nyugdíjpénztár, csoportján belül a vezető pénztárak egyikeként, a tavalyi év végén már mintegy 17000 nyugdíjpénztári tag 1,7 milliárd forintos vagyonát kezelte.

MKB folytatta a forgatási célú portfólió felépítését; teljesítve a nettó 100 millió forint árfolyam-nyereség célkitűzést a részvényportfóliónál, illetve 2 milliárd forintos kötvényportfóliót épített ki.

1997 végén az MKB egy, a régióban mindezidáig példa nélkül álló tranzakció keretében az OTP Bankkal közösen, az erre a célra létrehozott Air-Invest Kft-n keresztül megvásárolta a 7,7 milliárd forint jegyzett tőkés magyar nemzeti légitársaság (MALÉV) kisebbségi (35%) tulajdonrészét.

## **STRATÉGIAI ÉRDEKELTSÉGEK**

A belföldi stratégiai befektetéseken belül folytatódott az üzletpolitikai és operációs szempontokat fokozottan előtérbe helyező átstrukturálás és racionalizálás több éve tartó folyamata. Ennek keretében az MKB a banküzemi ingatlanok kezelésére, a karbantartási munkálatok elvégzésére, azaz a banküzem kiszolgálására 4 üzemeltetési társaságot alapított 1996-1997-ben. Ezzel párhuzamosan az általa tulajdonolt Exterreal és Exterlizing társaságokat MKB Lízing és Pénzügyi Rt. néven új társaságba szervezte. Az új társaság alaptőkéje 940 millió forint, adózás előtti eredménye 1997-ben 49,2 millió forint volt.

1997 elején a Bank értékesítette a Daiwa-MKB (Hungary) Befektetési és Értékforgalmi Rt-ben meglévő 35%-os tulajdoni pakettjét a Daiwa Europe Ltd-nek.

Az MKB Értékpapír és Befektetési Rt-nél a Bank 550 millió forintos tőkeemelését hajtott végre, ennek eredményeként a társaság jegyzett tőkéje 1,1 milliárd forintra nőtt. Az alaptőke bővülését támogatta az 1997. évi mintegy 787 millió forint adózás előtti eredmény is. A társaság tovább javítva teljesítményét, a brókercégek összesített forgalom szerinti rangsorában

az 5. helyre jött fel (5,3% piaci részesedés). Ez a tőzsdei forgalomban a 13., az OTC piacon a 3. hely megszerzését jelentette. Az egyes instrumentumok tekintetében a tőzsdei és OTC részvényforgalomban piaci részesedése 1%, az államkötvény forgalomban 6,2%, míg a kincstárjegy forgalomban 6,9%-os volt. Kiemelhető még az egyéb kötvényforgalomban elért 9,9%-os piaci súly.

1997 elején az MKB fő tulajdonosával, a BLB-vel közösen megvásárolta a prágai Interbanka pénzüintézetet. Az új tulajdonosok kijelölték a pénzüintézet számára azt a működési irányt, amely már 1997 folyamán az Interbanka eredményeinek pozitív elmozdulását idézte elő. A külföldi stratégiai érdekeltségek köre tovább bővült: az 1997 végén aláírt szerződés értelmében a Bank 1998 elején 66,7 %-os tulajdonrészt szerzett a zágrábi székhelyű Convest Banka-ban.

## PÉNZ- ÉS DEVIZAPIACI AKTIVITÁS

Az MKB-ra jellemző szilárd és kiegyensúlyozott likviditási pozíció 1997-ben tovább erősödött. A bank likvid eszközportfóliójának túlnyomó részét az MNB-nél elhelyezett betétek, a diszkont kincstárjegyek és a bankközi betétek alkották.

Kihasználva a deviza piacon betöltött vezető szerepét, az MKB kamatok és határidős devizaügyletek széles kínálatával állt rendelkezésre ügyfelei költségeinek és kockázatainak mérséklése érdekében.

Az ügyféligényekre tekintettel illetve profitszerzési céllal 1997-ben 8 új termék (FX/FX FWD, rövid FX konverziók, likvideszköz management, FWD/FWD forintbetétek, FX/FX árfolyam opció, FRA (FX), FX kamatswap valamint deviza opciók) kiajánlása kezdődött meg a megcélzott ügyfékörben.

Az igénybevétel leginkább a deviza-deviza forward, a likvideszköz menedzsment, a FWD/FWD forint betétek termékekénél volt számottevő.

A bankközi pénzpiac meghatározó szereplőjeként a Bank Treasury termékek bevonásával, eseti rövid lejáratú kihelyezések révén jelentősebb ügyfelei átmeneti finanszírozási igényeire is megoldással tudott szolgálni. A kihelyezések átlagállománya a megelőző évhez képest 1997 során a többszörösére nőtt, és elérte a 4 milliárd forintot.

## HÁLÓZATFEJLESZTÉS

Az 1997 végén Szombathelyen, 1998 elején pedig Nyíregyházán átadott új fiókokkal az MKB vidéki fiókhálózata a terveknek megfelelően 13 tagúra bővült.

Az elmúlt év első félévében a IX. kerületi Duna Ház-ban átadott új pénztárral együtt a bank szolgáltatásai a fővárosban 9 helyen érhetők el, ezzel belföldi hálózata immár 22 egységet számlál.

Az MKB nemzetközi hálózata az 1998 elején hivatalosan megnyitott bukaresti képvisellel 8 tagúra nőtt. A stockholmi mellett a kelet-közép-európai térség négy másik fővárosában működik még bankképvisellete (Moszkva, Kijev, Pozsony, Ljubljana), bankérdekeltségein keresztül pedig további két régióbeli országban van jelen.